

2014/028



ONTVANGEN 10 NOV. 2014

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Christelijke Hogeschool Windesheim
College van Bestuur
t.a.v. de heer prof. dr. A.W.C.A. Cornelissen
Postbus 10090
8000 GB ZWOLLE

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
IPC 2250

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Onze referentie
691061

Uw brief van
12 september 2014

Uw referentie
2014- 1626

Bijlagen
1

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister/staatssecretaris van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl

Datum **06 NOV. 2014**
Betreft Aanvraag macrodoelmatigheidstoets Ad-programma Officemanagement

Geachte heer Cornelissen,

Met uw brief van 12 september 2014, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 15 september 2014, hebt u mij het voornemen voorgelegd om het Associate-degreeprogramma Officemanagement als bekostigd programma binnen de aan uw instelling verbonden bacheloropleiding Bedrijfskunde-MER te verzorgen in de gemeente Almere.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 16 oktober 2014, kenmerk 2014/028, positief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal onderdeel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs 2014 van 3 juli 2014 (hierna: Beleidsregel) heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om het Ad-programma Officemanagement als bekostigd programma in Almere te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Beleidsregel leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan de voorwaarden a, b en c in artikel 6 van genoemde Beleidsregel. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het advies van de CDHO.

Croho-procedure

Ingevolge artikel 6.2, zevende lid, van de WHW vervalt dit besluit indien het Ad-programma niet binnen 10 maanden na dagtekening van dit besluit is geregistreerd in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs (Croho). Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de NVAO over

onderhavig Ad-programma een positief besluit in het kader van de toets nieuw Ad-programma heeft genomen. In verband met het vervallen van dit besluit na 10 maanden raad ik u aan zo spoedig mogelijk bij de NVAO een aanvraag voor de toets nieuw Ad-programma in te dienen.

Onze referentie
691061

Een afschrift van deze brief is gezonden aan de CDHO, de NVAO, de Vereniging Hogescholen, de Inspectie van het Onderwijs en de Dienst Uitvoering Onderwijs (Groningen).

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

drs. R. Minnée



Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw. dr. M. Bussemaker
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Advies

Geachte mevrouw Bussemaker,

Op 15 september 2014 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van Christelijke Hogeschool Windesheim om de hbo Ad Officemanagement als bekostigd onderwijsprogramma te verzorgen te Almere. De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling van de aanvraag benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen.

datum

16 oktober 2014

onderwerp

Nieuwe opleiding
Christelijke Hogeschool
Windesheim
hbo Ad
Officemanagement
Almere

ons kenmerk

2014/028

bijlage

beoordelingskader

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van Christelijke Hogeschool Windesheim om de Ad Officemanagement als bekostigd onderwijsprogramma te Almere te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014, verder te noemen de Beleidsregel, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

De Ad Officemanagement maakt deel uit van de hbo bacheloropleiding Bedrijfskunde-MER die Windesheim aanbiedt in Almere. De Ad is een voltijdprogramma, met name gericht op studenten met een mbo-4 diploma die verder willen studeren. Inhoudelijk is het programma een combinatie van bedrijfskunde, projectmanagement, juridische en beleidsvakken en HRM. Afgestudeerden kunnen volgens aanvrager aan het werk in functies als officemanager, ambtelijk secretaris, hoofd frontoffice of projectcoördinator.

Aanvrager doet een beroep op criteria a, b en c in art. 6 van de Beleidsregel.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan de criteria a, b en c in art. 6 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium a Beleidsregel

Aanvrager geeft aan dat de Ad Officemanagement (met isatcode 80007) wordt aangeboden door de Hogeschool Rotterdam. Aanvrager wil dezelfde opleidingsnaam en code hanteren. Aangezien de Ad Officemanagement al bestaat, wordt aangenomen dat de opleiding noodzakelijk is in de zin van criterium a in art. 6 van de Beleidsregel.

Aanvrager stelt dat de Ad Officemanagement tegemoet komt aan een arbeidsmarktbehoefte. Vanwege de geringe hoeveelheid data over de arbeidsmarkt op Ad-niveau is het niet mogelijk om betrouwbare uitspraken te doen over de exacte omvang van de landelijke (vervangings- en uitbreidings-)vraag naar Ad Officemanagers. Er is wel kwalitatieve informatie beschikbaar.

Aanvrager verwijst onder andere naar de sectoranalyse Economie die het departement van OCW en de CDHO door onderzoeksbureau ITS hebben laten uitvoeren in september 2013. Voor Officemanagers zijn de perspectieven gunstig (ITS, De sector Economie in beeld, p. 41). Hierbij moet opgemerkt worden dat de meeste gegevens in dit onderzoek betrekking hebben op hbo bachelorniveau; over Ad's is nog weinig bekend. Van de 22 geënquêteerde Officemanagers vond 81% snel een baan van 32 uur of meer op hbo-niveau (Ad of bachelor) en in de richting van de opleiding. Dit is een bijzonder positieve indicatie.

Twee andere onderzoeken, de Monitor Ad (2011) en het onderzoek dat ECABO heeft laten uitvoeren naar de behoefte aan Ad-opleidingen in het ECABO domein (2013), concluderen dat het lastig is om nu al harde uitspraken te doen over de arbeidsmarktbehoefte aan Ad'ers omdat de Associate degree als zelfstandig programma nog niet erg bekend is bij werkgevers. Werkgevers geven in het ECABO-onderzoek wel aan dat er met name behoefte bestaat aan Ad'ers in de commerciële, financieel-administratieve, ICT- en mediaberoepen. Zij verwachten ook een opstuwingseffect: waar vroeger volstaan kon worden met een medewerker met mbo-2 niveau wordt steeds vaker gekozen voor iemand met een mbo-3 diploma, en waar eerst een mbo-4 niveau voldoende was wil men steeds vaker een Ad'er. Deze trend wordt ook in de Monitor Ad beschreven. Uit het ECABO-onderzoek blijkt bovendien dat er in de regio Noord-West, waar Almere ook onder valt, relatief veel behoefte is aan een Ad-opleiding voor zittende medewerkers met een commercieel of secretariaal beroep. Aanvrager heeft geen onderzoek gedaan naar de regionale arbeidsmarktbehoefte. Wel wil de provincie Flevoland de arbeidsmarkt in de regio Almere extra stimuleren op het gebied van het MKB en ondernemerschap (Economische Agenda Flevoland 2012-215 p. 27-28). Dat biedt ook kansen voor afgestudeerden van de Ad Officemanagement. Vanuit het Ministerie van VROM wordt een innovatie-impuls aan Almere gegeven middels het New Towns project: een grootschalig project waarbij een aantal planmatig opgezette steden (Almere, Lelystad) op allerlei terreinen worden aangepakt zodat deze aantrekkelijker worden voor bewoners en bedrijven. Het aantrekken van nieuwe bedrijven en het uitbreiden van het aanbod aan hoger onderwijs zijn, naast de verbetering van de openbare ruimte, belangrijke elementen in dit project. Dit project kan eveneens gunstig uitwerken op de arbeidsmarkt voor afgestudeerde Officemanagers, maar dit effect is nog niet te kwantificeren.

Aanvrager heeft de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de Ad Officemanagement en de vormgeving van het curriculum besproken met de Werkveld Advies Commissie van de bachelor Bedrijfskunde-MER. De Ad Officemanagement maakt deel uit van deze bacheloropleiding. In de Werkveld Advies Commissie zijn onder andere de gemeente Almere, Karmac, UNet en Atos vertegenwoordigd. Er zijn ook gesprekken gevoerd met diverse werkveldpartijen om het curriculum af te stemmen op regionale behoeften: gemeente Lelystad, gemeente Almere, provincie Flevoland, Okkerse en Schop Advocaten. De

pagina 3 van 5 voornemens voor de ontwikkeling van Associate degree-programma's en het uitbouwen van het totale pakket aan economische hbo-opleidingen in de regio Almere zijn ook opgenomen in diverse regionale onderwijsconvenanten: het Regionaal Convenant mbo-hbo Noord-Holland Flevoland 2014 en het Convenant Hoger Onderwijs Flevoland 2007. Het Regionaal Convenant mbo-hbo Noord-Holland Flevoland 2014 zet in op meer doorstroom vanuit het mbo naar het hbo. Het eerste plan in het kader van dit convenant is gemaakt voor de sector Economie. In het Convenant Hoger Onderwijs Flevoland 2007 staat expliciet dat Ad programma's onderdeel zijn van het convenant en dat over nieuwe voornemens telkens overleg zal plaatsvinden met de convenantpartners. In Almere wordt met name ingezet op ondernemerschap, economie en techniek. De Ad Officemanagement sluit direct aan op deze afspraken.

De commissie constateert dat de arbeidsmarktbehoefte voor afgestudeerden van de Associate degree Officemanagement nog niet uitgekristalliseerd is. Er is slechts beperkte kwantitatieve informatie over de arbeidsmarktpositie van afgestudeerde Ad'ers; de eerste generaties afgestudeerden hebben nog maar net de markt betreden en de Ad'er moet nog een plaats krijgen binnen het bestaande functiegebouw van bedrijven en overheidsorganisaties. De kwalitatieve informatie geeft een positief beeld van de kansen op de arbeidsmarkt voor Ad Officemanagers. Aangezien de eerste arbeidsmarktprognoses voor de Ad Officemanagement gunstig zijn en diverse landelijke en regionale akkoorden sterk inzetten op versterking van het MKB en de economische opleidingen in en rond Almere, concludeert de commissie dat er in deze regio een zekere arbeidsmarktbehoefte lijkt te zijn aan afgestudeerden van deze opleiding. De aanvraag voldoet aan criterium b in art. 6 van de Beleidsregel.

De komende jaren zal de commissie de ontwikkeling van de arbeidsmarkt voor Ad's Officemanagement nauwlettend volgen.

Beoordeling criterium c Beleidsregel

Aanvrager heeft in de prestatieafspraken met de Minister een aantal zwaartepunten vastgelegd: MKB, Innovatie, Educatie en Jong & Oud. Deze zwaartepunten zijn erkend door de RCHO. De Ad Officemanagement is (o.a.) gericht op functies in het MKB. De opleiding sluit dus aan op een zwaartepunt dat de instelling in de prestatieafspraken heeft vastgelegd. Dit heeft als gevolg dat wordt aangenomen dat de aanvraag voldoet aan criterium c, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds ruimschoots voldoende opleidingen in de vraag kunnen voorzien.

Vanaf 15 september 2014 is op de site van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van Windesheim om de Ad Officemanagement in Almere aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn in het kader van deze aanvraag geen zienswijzen ingediend.

Aanvrager heeft een overzicht gemaakt van de instroom in vergelijkbare bekostigde Ad-programma's. Het betreft de bestaande Ad Officemanagement van de Hogeschool Rotterdam en daarnaast de Ad programma's Bedrijfskunde (Avans), Business Management (Hogeschool Utrecht) en Commercieel Management (Hogeschool Zuyd). Uit dit overzicht blijkt dat de instroom landelijk sterk groeit. Er lijkt bij studenten dus een duidelijke behoefte te zijn aan dit Ad

pagina 4 van 5 programma. Er zijn geen gegevens aangeleverd over de instroom in het vergelijkbare onbekostigde geaccrediteerde Ad aanbod. Aanvrager heeft wel vermeld dat Schoevers en de LOI de Ad Officemanagement aanbieden.

Instroom eerstejaars studenten in vergelijkbare Ad programma's

		2010/11	2011/12	2012/13	2013/14
Officemanagement	Hogeschool Rotterdam	0	46	156	240
Bedrijfskunde	Avans Hogeschool	178	75	86	166
Business Management	Hogeschool Utrecht	0	16	28	1
Commercieel Management	Hogeschool Zuyd	0	21	40	43
totaal		178	158	310	450

Bron: Criho

Aanvrager heeft door Hobéon een onderzoek laten uitvoeren naar de potentiële instroom in de Ad Officemanagement in Almere. Op grond van dit onderzoek schat aanvrager de instroom op 15 tot 23 studenten in het eerste jaar, met een groei naar 73 tot 81 op langere termijn. De commissie acht deze prognose realistisch.

De arbeidsmarkt en sectorale en regionale afspraken zijn reeds besproken onder criterium b.

De enige bestaande bekostigde Ad Officemanagement wordt aangeboden in Rotterdam, dus op ruime afstand van Almere. De overige verwante programma's zijn gevestigd in Breda, Utrecht en Sittard. De commissie verwacht dat vestiging van de Ad Officemanagement in Almere geen negatief effect heeft op de doelmatigheid van de bestaande programma's.

Aanvrager wil de Ad Officemanagement in voltijd aanbieden. De vergelijkbare bekostigde programma's Officemanagement, Business Management en Commercieel Management worden ook in voltijd aangeboden. De Ad Bedrijfskunde wordt in deeltijd aangeboden. De onbekostigde programma's kunnen in voltijd en deeltijd worden gevolgd, zowel via afstandslernen als klassikaal.

Aanvrager bewijst dat de inbedding in de bestaande kennisinfrastructuur verzekerd is door te verwijzen naar de bestaande bacheloropleiding Bedrijfskunde-MER waar dit Ad programma deel van uitmaakt.

De commissie concludeert dat er in het landelijk onderwijsaanbod ruimte is voor de Ad Officemanagement. De aanvraag voldoet aan criterium c in art. 6 van de Beleidsregel.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs
namens de voorzitter,


F. Kuipers
lid

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding

Aan de hand van de in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 6 van deze Beleidsregel alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a, b en c.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat uitbreiding van het landelijk aanbod met de nieuwe opleiding noodzakelijk is en dat de vernieuwing niet kan worden gerealiseerd binnen het landelijk bestaande opleidingsaanbod.

Volgens criterium b heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium c dient het instellingsbestuur aan te tonen dat er in het landelijk onderwijsaanbod ruimte is voor de opleiding. Indien de voorgenomen opleiding aansluit op zwaartepunten die de instelling heeft vastgelegd in de prestatieafspraken¹, wordt aangenomen dat is voldaan aan criterium c, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds voldoende opleidingen in de behoefte kunnen voorzien.

¹ In de beschikkingen tot toekenning van de prestatiebekostiging heeft de Minister geen uitspraken gedaan over de doelmatigheid van eventueel in het voorstel aangekondigde nieuwe opleidingen of vestigingsplaatsen.